

Od pragozda naprej se je razprostirala z visoko travo porastena džungla, po kateri so rasle le posamezne palme. Še isti večer so pregnali že utrujene opice v vrhe samotno stoječe visoke palme in jo zastražili z ognji krog in krog. V noči so napravili dve močni kletki iz bambusovih kolov. Zjutraj na vse zgodaj so začeli med krikom podirati palmo. Eni so podsekovali drevo, drugi so bili pripravljeni s kletkami in tretji so bili oboroženi vsak s pestjo rdeče paprike. Ko je padlo drevo, se je zaglano krdelo lovcev s papriko proti preplašenemu samcu ter samici in jima pognalo bogznaj koliko skeleče paprike v oči. Ker sta bili živali ob vid, je bila njuna sprava v kletki prav enostavna. Mladič je obležal pri padcu drevesa pod vejami mrtev. Zver sta bila prava orjaka in roke vsakega so bile trikrat tako dolge kakor človekove. V ujetništvu sta bila mirna, le oči sta si menčala in skraja sploh nista vživala nobene hrane. Po enem tednu jima je prešlo sklenje vsled paprike in tedaj sta že tudi bila na krovu parnika v kletkah.

Lovec je javil iz Indijskega morja v francosko luko Marseille, da pripelje dva največja orang-utana in naj bodo pravočasno obveščeni o njegovem prihodu vsi ravnatelji večjih živalskih vrtov.

Prodeja družine.

Na ladji sta se udali opici kmalu v usodo ujetništva in pričeli uživati hrano. Ko je došel parnik v Marseille, so že čakale tamkaj na opičjo izrednost množice radovednežev in seve tudi z denarjem založeni ravnatelji.

Lovec je izkupil veliko v francoskem mestu na vstopnini, povrhu mu je izplačal še ravnatelj pariškega Jardin a'Acclamation vrta 50.000 zlatih funtov za obe opici. V prvotnih bambusovih kletkah sta bili prepeljani živali iz pristanišča v pariški vrt, kjer so jima bili pripravili udobnejše bivališče. Ujetnika so spravili v novi kletki le na ta način,

da so jima stari kletki odprli, v novi nasuli najboljšega mikavnega živeža, a v starih ju pustili štiri dni brez vsake hrane. Šele glad je izsilil preselitev. Pa tudi v novi udobni kletki je podlegla samica po 8 tednih pljučnici in kmalu za njo je poginil samec od žalosti ter osamelosti. Pariški živalski vrt se je ponahal le kratko časa z opičjo posebnostjo in utrpel vsled nagle smrti občutno škodo.

✱

Sv. Jurij v Slov. gor. Dne 17. septembra t. l. smo pokopali tukaj 42-letnega uglednega župana v Zilah, g. Karla Wella, ki je bil mož bolečin in potrpežljivosti. V svetovni vojni je bil izgubil nogo, nekako pred dvema letoma ga je po eni strani še zadela kap. Tako je počasi ves izčrpan podlegel smrti. Bila ga je sama ljubeznjivost. Pri njegovi hiši, kjer še gospodarji njegova ljubeznjiva mamica, je vsak siromak našel streho in uteho. Spremljali so ga na njegovi zadnji poti okoliški župani, šentlenarški orožniki, sorodniki, sosede in prijatelji od blizu in daleč. Zbrana je bila velika množica. Pogreb je vodil domači g. župnik ob asistenci anovskega g. župnika ter bogoslovca g. Miheliča. Domači pevci so mu ob odprtem grobu zapeli dve žalostinki. Ob težki izgubi ljubljene sina, oziroma brata, naše srčno sožalje! Na sedmini se je nabralo za moriborsko bogoslovje 108 Din.

Reče. Naši bratje sv. Florijana, to je naše gasilno društvo je v nedeljo, dne 20. septembra tega leta pod vodstvom svojega neumorno delavnega načelnika g. Al. Faleža praznovalo 45-letnico svojega obstoja. Smo torej sicer 15 let za Mariborčani, pa vendar za njimi prvi v okolici, kar je zasluga nepozabnega nam takratnega g. nadučitelja Paulseka. Časten mu spomin! V graščinski kapeli je bila slovesna služba božja, pri kateri je petje na koru oskrbelo domače pevsko društvo »Orač«. Po

vasi je bilo ves dan zelo živahno in veselo razpoloženje. Na mnoga leta!

Sv. Bolhenk pri Sredšču ob Dravi. Ker so se v mnogih krajih naše banovine že prav uspešno uveljavile kmetsko-nadaljevalne šole za odraslo mladino, saj je teh šol v Sloveniji že okoli sto, se je nedavno tudi pri nas ustanovila taka zimska kmetška šola pod vodstvom našega g. šolskega upravitelja. Namen te šole je poglobiti kmetško splošno izobrazbo na gospodarsko-praktični podlagi v tistih strokah, ki so življenske važnosti v domačem gospodarstvu ožjega šolskega okoliša. Stalen pouk bodo oskrbovali: šolski upravitelj g. A. Žerjav, veleposesnik Kobar in Breznik ter župnik Molan, po potrebi pa še posamezni strokovnjaki v srezu. Šola se bo vršila v zimskih mesecih (od novembra do marca) v popoldanskih, oziroma večernih urah v domači šoli. V kmetško šolo se lahko vpišejo kmetjski in viničarski fantje od 16. leta naprej. Ves pouk bo brezplačen in tečajnikom bo na razpolago za dopolnitev izobrazbe še domača gospodarska knjižnica v šoli. Poleg kr. banske uprave so tudi domače občine in denarni zavodi obljubili primerne prispevke za kritje stroškov te šole, kar javno ugotavljamo z zadovoljstvom. Da se čimprej ugotovi določeno število tečajnikov, se vrši vpisovanje nepreklicno v nedeljo, dne 4. oktobra v dopoldanskih urah v šoli, ki se mu naj odzove čim večje število odrasle mladine.

Šmartno ob Paki. Soboto in nedeljo, to je 12. in 13. septembra je bil za nas dan iznenađenja. Zjutraj nikdo ni pričakoval, da bo v noči med obema dnevnoma toliko povodenj, da bo prekosila lanske dve, ki sta bili zelo veliki, in vse v teku zadnjih 30 let, kakor zatrjujejo tukajšnji posestniki, ki si tu in tam zaznamujejo višino največjih povodenj. V soboto je že popoldne začela Paka nenavadno namočati, v znamenje, da je moralo močno deževati v Saletski dolini in njenem ozadju, kakor je deževalo pri nas. Opoldne je bila povodenj čez in čez. Popoldne pa je bilo pri nas kakor iz škafa in je moralo enako liti v gornjem toku Pake, ker je ta silno narašala ponoči, najhuje okoli pol ure pred polnočjo. Odnosla je v Penku dve brvi, mnogim posestnikom pa proso, otavo, koruzo, buče, hmelovke itd., drugim pa zalila ajdo in pašo, spodkopala drevje in odnesla mnogo zemlje. — Poročali smo že, kako točo smo imeli 21. junija v Velikem vr-

ček Miha je zaplesal na eni nogi in dejal: »Jaz bom pa pripravil žerjavico, in bo se spekel kolač, da bo čez in čez lepo rjav, da bo hrustala mastna skorja — hrsk, hrsk!« Mali Maruš so se zasvetile črne oči. S komoleem je v kraj sunila brata Miho in zavpila: »Seveda, samo s skorjo se boš mastil! — Ne boš! Jaz bom lomila kolač in ga jedla takole: ham, ham, ham!« in in udarjala je z zobmi ob zobe ter stiskala obe pesti k ustom. Tedaj se je razjezili stari cigan. Prišolil je Maruš ene preko ust, rekoč: »Požrešnost vražja, še zadavila se boš! Bolj počasi žri! Saj vendar vidiš, da nisi samal«

se prepirali! Izpod njega, iz zamlje same: »Nazaj bome dal!« A vse je prekril strašen glas: »Saj je ne boš dal! V pekel s tabo, krivoprisežnik. Na dno pekla!«

Krohotalo se je krog njega, nad njim, pod njim, za njim, ječalo, kričalo, grozilo, ga zasmehovalo, klelo ga, da so se mu v strašni grozi lasje ježili. Valjalo ga je po razorih in ogonih, od vseh strani udarjalo po njem, po glavi, hrbtu, rokah, nogah, kakor bi ga nameravalo resnično na njivi umoriti.

Kako je tisto noč domov prišel, sam ni vedel.

Ko se je drugo jutro iz omamne pijanosti in iz groze pretekla noči zbudil, je preklel njivo, dan, ko jo je prvič poželel, in dan, ko jo je s krivo prisego pridobil.

Še ves trd od prestanih grozot si je dejal: »Ni druge pomoči, vrnem jo Korenki. Morda bo potem mir!«

A je takoj spet zagledal pred seboj zapreko, ki je ni znal, ne mogel, ne upal premagati in odstraniti: »Krivo si prisegel. Priznaj — pa greš v ječo.«

V onemoglem obupu je stiskal pesti.

»O satan, kako si me prevaril! Kam si me spravil, peklenški zapeljivec!«

In je spet ni vrnil.

In mu je bilo, da se mu prst njive s strašno težo naveša na roke, mu je na poti in ga zadržuje

pri vseh delih in opravilih. Naveša se mu na noge in ga teži na vseh potih. Leži mu na mislih in jih tlači kakor ogromen kamen zelje v kadi. Leži mu na srcu, da si ne more oddehniti, nikoli se ne razveseliti. Z vednim strahom in nemirom ga navdaja, s krvoločno krutostjo ga muči in mori.

Otresti se groznega, okrutnega bremena ni mogel, ker se ni mogel otresti njive. A sovražil jo je z obupnim, pekočim sovraštvom.

IX.

Krivica sveta — krivica Matijeve je bila v nji samo neznačna kapljica — je k Bogu v nebesa vpila.

Pa je Bog rekel: »Ne vstrpim več teh milijonov klicev in tožba. Stopim dol in pogledam, kako je s pravico in krivico na svetu. Ako je resničen le milijonski del teh tožba, udarim svet z vsem svojim srdom. Moram, ako hočem ostati pravičen.«

»Vojske, kuge in lakote — reši nas o Gospod!« so v stoterih in tisočih cerkvah molili tisti čas ljudje. Pa niso vedeli, niso v srcu čutili, kaj govore, kaj prosijo. Usta so molila, srca niso molila. Kolena so v prahu klečala, srca so se v napuhu povzdigovala. V prevzetnosti in mogočnosti so hodila svoja visoka posvetna pota.

(Dalje prihodnjič.)

hu in deloma v Skornem. Da bi se nudila pomoč prizadetim, se je osnoval v občini pomožni odbor, ki je uredil pobiranje semenškega žita za odškodnine. V dneh 31. avgusta do 2. septembra se je nabralo po župniji 916 kg ječmena, rži, pšenice in ovsa, v denarju pa 748 Din; našla sta se dva dobrotnika, kojih eden je daroval 500, drugi pa 300 Din, pridružila se je še domača hranilnica in posojilnica z darom 500 Din. — Še eno redkost imamo v župniji, ki je najbrž ne bo kmalu kje: otroške igre. V počitnicah se združijo otroci ene vasi in vprizorijo kako gledališko igro, spremljano s petjem in deklamacijami. Sami otroci si postavijo najraje v kakem kozolcu zasilni oder popolnoma po svoje in so v tem zelo iznajdljivi. Sami se naučijo kako igro in sami vodijo vso predstavo. Poslušalce, ki si jih povabijo, prosijo prostovoljnih prispevkov v mladinsko blagajno. Letos so priredili tri take predstave: v Gorenjem, Šmartnem in Rečici. Najlepše so gotovo naredili Rečički, ki se jim je prireditev dobre posrečila in bila deležna obilnega obiska, ki pa si niso prispevkov v blagajno popolnoma razdelili, da bi jih imeli za veseljačenje, oziroma sladkarije, temveč so majhen delež prispevkov poslali Klaverjevi družbi v prid ubogim zamorčkom.

Ptuj. Odličan obisk. V našem mestu se mudi že nekaj dni poznani slavist in univerzitetni profesor iz Bratislave dr. Fr. Wolmann. — Nesreča. V bolnišnico je bil prepeljan 18 letni kmetijski fant Anton Podkotnik. Padel je pri obiranju hrušk z drevesa ter si zlomi levo roko. — Mladeniči letnika 1912 se pozivajo, da se prijavijo do 20. t. m. v občinskem uradu radi vpisanja v seznam vojaških obvezancev. — Poročil se je te dni posestnik Anton Bumež iz Podvincev z gospodično Gerčko Lenart, sestro ptujskega veletrgovca gospoda Lenarta. Bilo srečno!

Kostrivnica-Podplat. Ker je obstojna nevarnost, da se postaja Kostrivnica-Podplat radi neprimernih prostorov sploh ukine in ker železniška uprava na lastne stroške odklanja vsled pomanjkanja kreditov, se je morala občina Kostrivnica radi gospodarskih interesov odločiti za obvezo napram direkciji drž. žel., da postavi na lastne stroške za obstoj postaje zahtevane prostore, to je: prometno pisarno, čakalnico, strandišče, drvarnico ter lampisterijo. S to obvezo je postaja zasigurana. Kostrivniška občina sama ogromnih bremen na noben način ne bo zmogla, zato se je zatekla k nabiranju prostovoljnih prispevkov. Stavba bi morala biti dogotovljena na odločno zahtevo direkcije drž. žel. najkasneje do 31. oktobra sicer je pogodba anulirana, z njo pa sigurno ukinjen nadaljnji obstoj postaje same. Resno nas obdaja bojazen, pred bodočnostjo, ker so nam ravno kar pošla z velikim trudom nabrana, žrtvovana denarna sredstva. Občinstvo, ki se je še pred letom v občudovanja vredni meri zavedalo resnosti položaja, žalibog ne more več pomagati. Kljub velikim težavam še vedno vzdržujemo trdno voljo rešiti postajo v dobrobit ožje in širše okolice, zato si usojamo zaprositi, da nas v sili sigurno podprete s primernim zneskom, za kar smo vnaprej zelo hvaležni. Zupanstvo občine Kostrivnica.

Sv. Križ pri Rogasli Slatini. Na zadnjem fantovskem taboru pri Sv. Roku v Šmarju pri Jelšah je bila naša župnija dobro zastopana. Fante sta vozila k Sv. Roku dva okrašena voza. Nekateri so se peljali z avtobusom, drugi z vlakom, dosti pa jih je šlo peš, med njimi so bili tudi ostali častilci

sv. Roka. — Minuli teden je bilo veselje za naše fante. Vedno so popraševali, kje pa trgajo danes koruzo, da gredo zvečer na vas koruzo kuhati. Zbirale so se jih cele gručice; oh kako jim je šla koruza izpod rok, iz ust pa šaljive govore in vesele pesmi; to je bila za naše fante vesela zabava. Po končanem delu pa so se mirno vsačali vsak na svoj dom. — Čebelarstva panoga gospodarstva se je letos tukaj izredno slabo obnesla. Čebelno sezono ajdove paše je vedno motil dež in oblačno vreme. Dobro, kje imajo vsaj toliko bira, da se bodo lahko prezimile. Zaradi tega pa čebelarji le imejte še vedno pogum, bo pa mogoče drugo leto bolje.

Podčetrtek. Smrtna kosa. Pred kratkim smo pokopali dva naša farana. Prvi je bil veteran cele župnije Matija Volavšek, star 99 let. Bil je dober občan, pri vseh priljubljen in odločen kristjan. Poleg sosedov žalujejo za njim njegove vzorne in dobro vzgojene hčerke. — Kmalu za njim pa se je preselila v večnost gospa Roza Gerčer iz ugledne rodbine trga Podčetrtek — gospa Peternela. Ne samo njeni ožji sorodniki, ampak tudi ves trg je spremljal gospo k zadnjemu počitku. Naj počiva v miru oba dobra preminula farana!

Jurklošter. Na tukašnji šoli podučujeta še še vedno le dva učitelja štiri razrede. Otroci imajo vsak drugi dan šolo. Starišem in otrokom je to všeč. Kaj pa bo rekel k temu gospod »Napredek« in »Prosveta«? Pravijo, da je ponekod več učiteljev brez šole. Tu je pa šola brez učiteljev. Rešitev naj sledi za oboje.

Ročica pri Laškem. Tombola v prid novi cerkvi v Gornji Rečici je preložena. Vsem dosedanjim darilem krasnih dobrotkov, zlasti v Celju in Hrastniku, se odbor iskreno zahvaljuje z zagotovilom, da se bodo darila na najprimernejši način porabila za omenjeno svrhu.

Novjše.

Angleški funt v nevarnosti. Angleška narodna banka je ustavila radi odtoka zlata iz Anglije in padca angleškega funta izplačevanje v zlatu. Od leta 1844 (banka obstoja že od leta 1694) je z izjemo vojne dobe banka tokrat prvič ustavila zamenjavo bankovcev v zlatu. Odlok o ukinitvi zlate valute je izzval v finan. krogih največje vznemirjenje. Skoro vse evropske banke so zaprte. Francoska vlada je sklenila, da bo nudila pomoč.

Avstrija ima 6 kandidatov za novega predsednika.

Avstrijska vlada bo znižala uradniške plače za 6–25% in bo prihranila na ta način 400 milijonov šilingov.

Japonci prodirajo naprej po Mandžuriji in so zasedli že celi južni del. Kitajci se umikajo. Rusija je odredila mobilizacijo sibirskih čet.

Nov napad na vlak na Madžarskem. Med Munkačem in Sv. Nikolo je bil izvršen atentat na vlak. Zločinci so raztrgali tračnice v dolžini 200 m. Strojvodja je vlak ustavil pravočasno in preprečil nesrečo.

Ponesrečenca na mariborski motociklistični dirki. Zadnje nedeljo se je vrnila na Teznu pri Mariboru velika motociklistična dirka. Na dirki sta ponesrečila dva Avstrijca: H. Trummer

Pri razdraženih živcih, glavobolu, nespanju, utrujenosti, pobotosti, tesnobi imamo v naravni »Franz Josefov« grenčič domače sredstvo pri roki, da največja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabi prebavi, takoj preženemo. Slovit zdravniki priznavajo, da učinkuje »Franc Josefov« voda sigurno tudi pri ljudeh višje starosti. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in v specerijskih trgovinah.

iz Feldbacha in Fr. Schirmaul iz Gradca. Oba ponesrečenca sta bila prepeljana v mariborsko bolnico.

Po 12 letih prvi uboj. 61 letni čevljarški pomočnik Blakšič je zaklal 21. septembra v Lebičevi krčmi v celjski okolici 24 letnega Domnika Habernika radi zausnice. To je po 12 letih prvi uboj v celjski okolici. Vzrok uboja je bilo staro sovraštvo.

Tekmovalna kmetijska razstava v Celju. — Sresko načelstvo Celje je opozorilo hmeljarsko društvo, da se bo v letošnji jeseni — najbrže tekom meseca oktobra vršila v Celju splošna tekmovalna razstava, pri kateri se bo za dobro ocenjeno blago dobilo posebne nagrade. Pri tej razstavi bo vsakomur treba razstaviti tudi smelj in se opozarja producente, da si pripravijo potrebne vzorce (1–2 kg ali original, ali žveplan) za to razstavo.

Za zimo novodošli štofi in vso oblačilno blago dobite najugodnejše v trgovinah F. Senčur, Mala Nedelja in Ljutomer.

Razpis. Odda se služba organista in cerkvenika skupno v Brežicah ob Savi.

Išče se učenec z dovršitvijo meščanske šole v trgovino mešanega blaga proti prosti oskrbi. Nadalje se sprejme tudi pošten hlapec. Plača po dogovoru. Franc Medila, Velika Nedelja. 1423

Kupim malo posastvo, samo v Savinjski dolini. Takoj plačam. Tudi v najem želim sprejeti. Naslov v upravi lista. 1431

Steklarski vajenec se sprejme pri Ivan Kovačič, Maribor, Koroška cesta 10. 1432

Na glavnem trgu v soboto 26 tega meseca licitacija perila, obleke, čevljev, pohištva. 1433

ZAHVALA.

Po smrti našega očeta g. Predanič Matveža sva prejela od **LJUDSKE SAMOPOMOČI V MARIBORU** takoj izplačano pripadajočo podporo, za katero se tem potom najlepše zahvaljujemo.

Sp. Pohance pri Artičah, 17. sept. 1931. 1424
Ivan in Urša Predanič.

ZAHVALA.

Za takoj izplačano podporo po smrti našega očeta g. Jožefa Veisman, izrekan podpornemu društvu **LJUDSKE SAMOPOMOČI V MARIBORU** tem potom najlepšo zahvalo in priporočam to neprecenljivo društvo vsakomur v takojšnji pristop.

Sovjak, Sv. Jurij ob Šč., 19. sept. 1931. 1427
Anton Kovačič.

ZAHVALA.

Podporno društvo **LJUDSKE SAMOPOMOČI V MARIBORU** mi je izplačalo po smrti moje tašče g. Marije Marinič nemudoma pripadajočo podporo, za katero izrekan tem potom najlepšo zahvalo in priporočam to prekoristno društvu vsakomur najbolje.

Janževski vrh, Sv. Urban, 19. sept. 1931. 1425
Alojz in Liza Pukšič.

ZAHVALA.

Podpisana se tem potom zahvaljujem podpornemu društvu

LJUDSKE SAMOPOMOČI V MARIBORU za takoj izplačano podporo po vsled nezgode umrli moji materi g. Gera Korpič, če tudi je bila članica samo tri mesece. Priporočam torej že po vsej Sloveniji razširjeno društvo vsakomur najbolje, ako še ni njega član.

Dravci, Sv. Vid pri Ptuj, 17. sept. 1931. 1426
Josipina Korpič.